

לחיים בריאים יותר

הג'וינט JDC

משרד
הבריאות

התכנית הלאומית להתמודדות עם מחלת האלצהיימר ודמנציות אחרות

מה נעשה עד כה ומבט אל העתיד

ד"ר אירית לקסר עשהאל
ד"ר הויטל גרוס-נבו

תכניות אגף גריאטריה לפי "ענקי הגריאטריה"

and other giants...

מודל התכנית הלאומית ברוח ענקי הגריאטריה

ועדת מומחים:

מסמך המלצות
גיבוש יעדים

ועדת יישום:

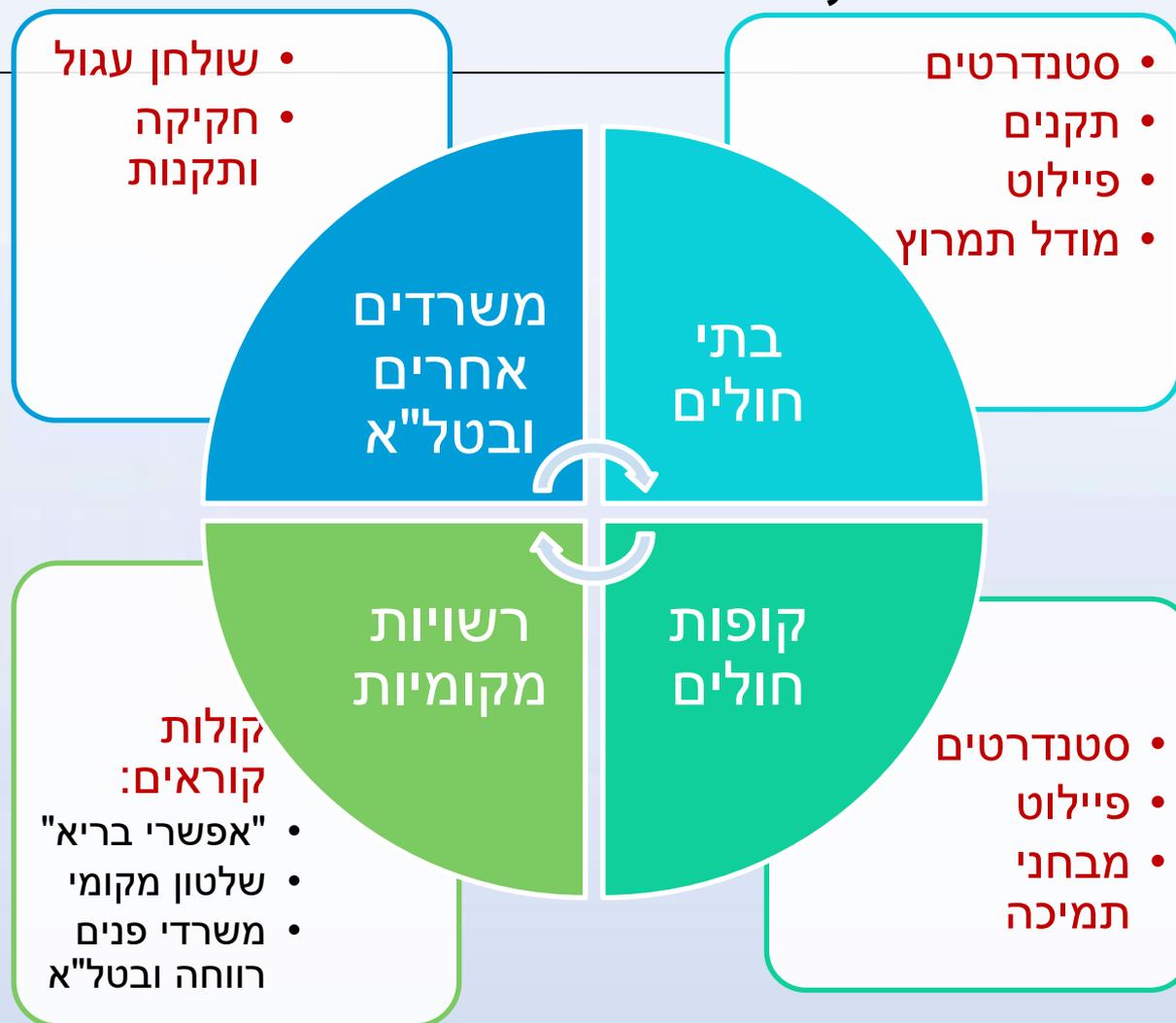
ייצוג לקופות, ארגונים
אזרחיים ומקצועיים
(הר"י), משרדי רווחה,
שוויון חברתי, בטל"א
וג'וינט-אשל

צוות הטמעת הפרויקטים שת"פ מלא עם ג'וינט-אשל

- מודל כלכלי/תקציבי
משולב ג'וינט-אשל +
משה"ב
- מבחני תמיכה + תקציב
אגף במשרד הבריאות

זירות יישום, תכניות והכלים לפעילות

הקמת התכנית הלאומית לדמנציה

➤ **2005:** מחקר "קשישים הלוקים בדמנטיה: שכיחות, זיהוי צרכים לא מסופקים ועדיפויות בפיתוח שירותים": אלי וורטמן, ג'ני ברודסקי, נטע בנטור וחב', מכון ברוקדייל

➤ **2012-2013:** **הכנת תכנית לאומית** על ידי וועדה בין ארגונית ובין מקצועית עם נציגים ממשרד הבריאות, הרווחה, המשרד לאזרחים ותיקים, המוסד לביטוח לאומי, אשל, ברוקדייל, עמדא, מלבב, מומחים במערכת הבריאות ובאקדמיה בראשות ג'ני ברודסקי, נטע בנטור, מיכל לרון ממכון מאיירס-ברוקדייל, וד"ר שוני בן ישראל ראש המועצה הלאומית לגריאטריה ובתמיכת קרן **הלן בדר מארה"ב**.
http://brookdaleheb.jdc.org.il/_Uploads/PublicationsFiles/Dementia_strategy_heb_ES.pdf

➤ **2013 הצגת התכנית הלאומית ואימוצה:**

➤ **מאי, 2013** - הצגת התכנית במועצה הלאומית לגריאטריה והמלצה למנכ"ל ליישמה

➤ **מאי, 2013** - הצגת התכנית לוועדת הרווחה והבריאות בכנסת - ע"י מנכ"ל משרד הבריאות

➤ **יולי 2013** - אימוץ התכנית הלאומית על ידי מנכ"ל משה"ב (פרופ' גמזו) שהקצה תקציב ראשוני

➤ **אוקטובר 2013** - **כנס השקת** התכנית הלאומית במעמד שר הבריאות, שר הרווחה, השר לאזרחים ותיקים, מנכ"ל משרדים אלה ומנכ"ל הביטוח הלאומי

יעדי התכנית הלאומית לדמנציה בישראל

1. העלאת מודעות הציבור, ומניעה

2. שיפור האבחון והטיפול – בקהילה (קופות) ובבתי החולים

3. קידום מערך שירותי הרווחה בקהילה

4. תמיכה בבני משפחה מטפלים

5. האשפוז הסיעודי

6. הכשרות לדמנציה

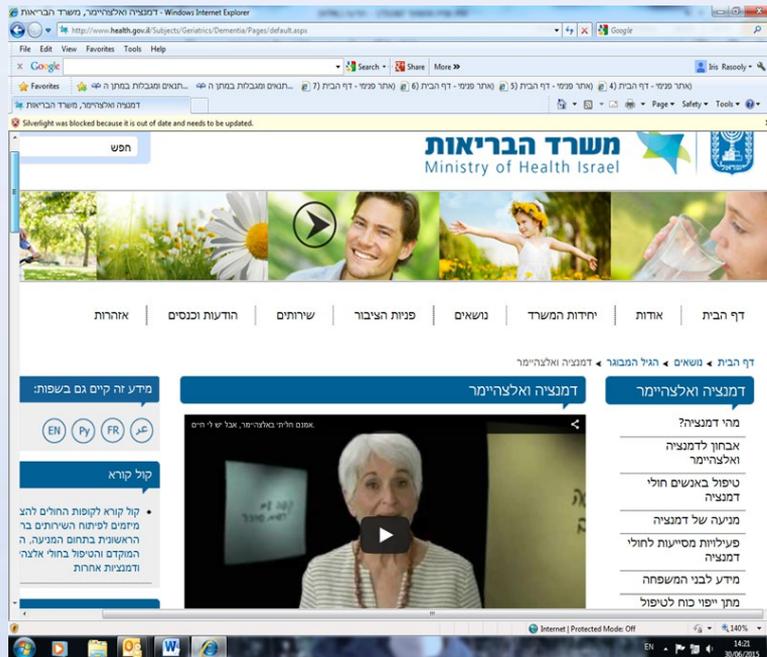
7. מחקר ופיתוח

1. העלאת מודעות הציבור

קמפיין להעלאת
המודעות

תכנית ידידי דמנציה

1. מניעה

✓ קמפיין טרום קורונה משותף עם ג'וינט-אשל בנושא קידום בריאות

✓ תזונה – חוברות מותאמות תרבותית (עמד"א וג'וינט-אשל)

✓ 2023-24 תכנון מהלך בריאות למניעה ראשונית באמירה:

אחד מכל שלושה מקרים של דמנציה ניתן למניעה. מה אפשר לעשות היום כדי להקטין את הסיכון לחלות בדמנציה בעתיד?

הימנעות מעישון <

שמירה על המשקל <

חזונה ים תיכונית <

פעילות גופנית סדירה <

איזון סוכרת ויתר לחץ דם <

טיפול בליקוי שמיעה <

גירוי קוגניטיבי וחברתי <

הימנעות מאלכוהול <

"מה שטוב ללב טוב למוח"

יעדי התכנית הלאומית לדמנציה בישראל

1. העלאת מודעות הציבור, ומניעה

2. שיפור האבחון והטיפול – בקהילה (קופות) ובבתי החולים

3. קידום מערך שירותי הרווחה בקהילה

4. תמיכה בבני משפחה מטפלים

5. האשפוז הסיעודי

6. הכשרות לדמנציה

7. מחקר ופיתוח

2. שיפור האבחון והטיפול – באשפוז הכללי

קול קורא לבתי חולים ומרכזים רפואיים גריאטריים, 2017 עד היום

מטרה: אנשים עם דמנציה ודליריום בבתי חולים יטופלו באופן מיטבי

יעדים

- ✓ 1. הגברת המודעות, הידע, והמיומנויות בקרב הצוותים המטפלים
- ✓ 2. איתור וזיהוי חולים בעת קבלתם, וניתוב הגישה הטיפולית בהתאם
- ✓ 3. גיבוש גישת טיפול רב מקצועית עבור החולים ובני משפחותיהם
- ✓ 4. שחרור מותאם תוך שמירה על הרצף הטיפולי

*מימון משרד הבריאות בסיוע ג'וינט-אשל סה"כ הוקצו 3.3 מיליון ₪

2. היישום בכל בית חולים

✓ גובש צוות רב מקצועי להובלת התוכנית

✓ הוכנו תכניות הכשרה להגברת המודעות והידע בקרב הצוות

✓ גובש ויישם מודל לזיהוי דמנציה ודליריום בשלבי המיון והאשפוז

2. היישום בכל בית חולים

✓ הוחל בהתערבות בזמן האשפוז – ייעוצים להפחתת סיבוכי אשפוז

✓ תהליך לשחרור מתואם עם הקהילה לשיפור רצף הטיפול

במטופלים עם החמרה במצב תפקודי וקוגניטיבי

2. המשך התכנית בבתי החולים

✓ הוצאת סטנדרט ליחידות ייעוץ גריאטרי בביה"ח כללי

✓ בניית מודל תמרוץ מול מדדים שנבחנו בתדריך

(בשנת 2022 תקציב של 1 מל"ש)

2. המשך התכנית בקהילה (קופ"ח)

✓ לקופות החולים במסגרת מבחני התמיכה נצבע תקציב של כ-150 מיליון ₪ לשנה לאוכלוסייה הקשישה.

✓ במסגרת המבחן הכולל הוגדר מבחן תמיכה לאבחון וטיפול בדמנציה (בהיקף של כ 10 מיליון ₪) המכיל 2 מרכיבים:

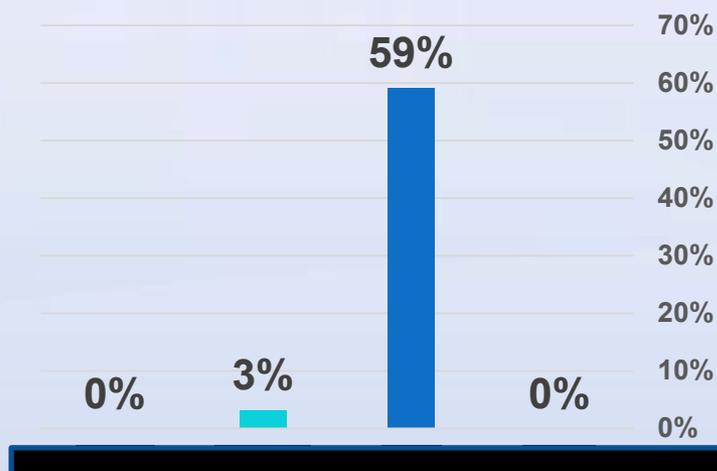
א. איתור ירידה קוגניטיבית והמשך אבחון במרפאות קוגניטיביות והערכה גריאטרית כוללנית.

ב. סיוע וייעוץ למטפל העיקרי (בן משפחה מטפל לרוב) בסדנאות וייעוצים.

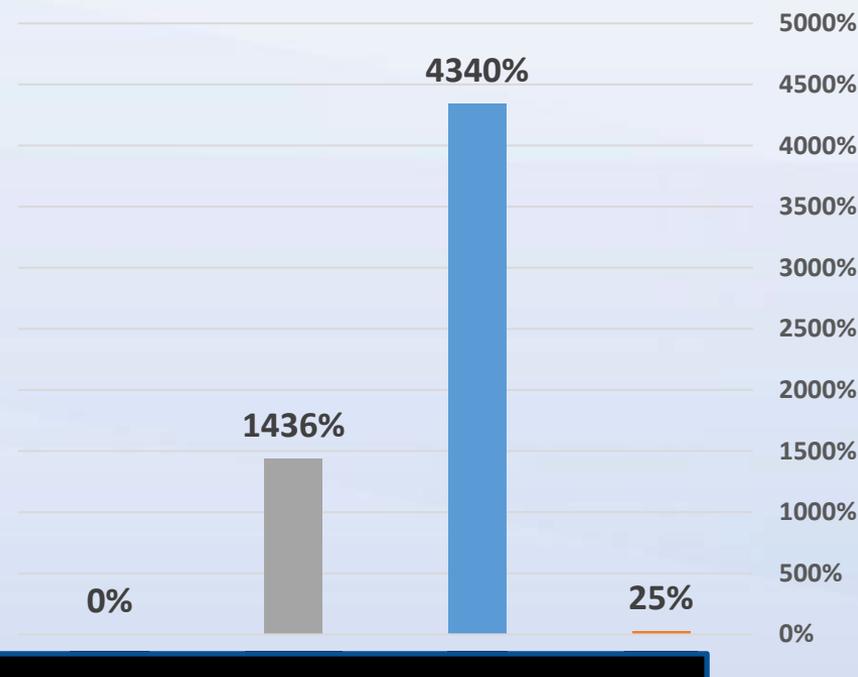

2. המשך התכנית בקהילה (קופ"ח)

הערכה של שיעור חולי
הדמנציה אשר המטפל
העיקרי שלהם קיבל
תמיכה במסגרת מבחן
מטפל עיקרי*

שיעור המבוטחים שבוצעו עבורם
פעולות לאיתור וטיפול בדמנציה
ביחס לשיעור היארעות צפוי**

יעדי התכנית הלאומית לדמנציה בישראל

1. העלאת מודעות הציבור ומניעה
2. שיפור האבחון והטיפול – בקהילה (קופות) ובבתי החולים
- 3. קידום תכנית דמנציה בקהילה**
4. תמיכה בבני משפחה מטפלים
5. האשפוז הסיעודי
6. הכשרות לדמנציה
7. מחקר ופיתוח

3. קידום תכנית דמנציה בקהילה – תכנון 2023-2024

✓ פעילות מול מרכזי יום /קהילות תומכות של הרווחה דרך רשות מקומית. תכניות מניעה ואיתור כולל הכשרות טיפוליות.

✓ פעילות מול אשכול בריאות של רשויות בתכנית עם משרד הפנים בעיקר בתחומי מניעה וקידום בריאות ומודעות לנושא.

4. תמיכה בבני משפחה מטפלים

✓ קופות חולים - כחלק ממבחן התמיכה

✓ השתלבות בתכנית שמשרד הרווחה מתניע בכל רשות מקומית

(לאו דווקא דמנציה)

יעדי התכנית הלאומית לדמנציה בישראל

1. העלאת מודעות הציבור
2. שיפור האבחון והטיפול – בקהילה (קופות) ובבתי החולים
3. קידום מערך שירותי הרווחה בקהילה
4. תמיכה בבני משפחה מטפלים
- 5. האשפוז הסיעודי**
6. הכשרות לדמנציה
7. מחקר ופיתוח
8. מניעה

5. האשפוז הסייעודי

✓מהלך המטפלים.ות - במסגרת החלטת ממשלה להכשרה ושינוי תיאור תפקיד כולל תמריצים (תקציב של 1 מל"ש בשנת 2022 להכשרות)

✓הכנסת גישות טיפוליות כמו "גישת התיקוף" כשיטה לתקשורת עם מטופלים.ות עם דמנציה (הוחל בהכשרות)

יעדי התכנית הלאומית לדמנציה בישראל

1. העלאת מודעות הציבור ומניעה
2. שיפור האבחון והטיפול – בקהילה (קופות) ובבתי החולים
3. קידום מערך שירותי הרווחה בקהילה
4. תמיכה בבני משפחה מטפלים
5. האשפוז הסיעודי
- 6. הכשרות לדמנציה**
7. מחקר ופיתוח

6. הכשרות לדמנציה

הפעור

אין תפיסה
אחידה, פערים
ברמות הידע

חוסר
בהכשרות ותוצרי
ידע

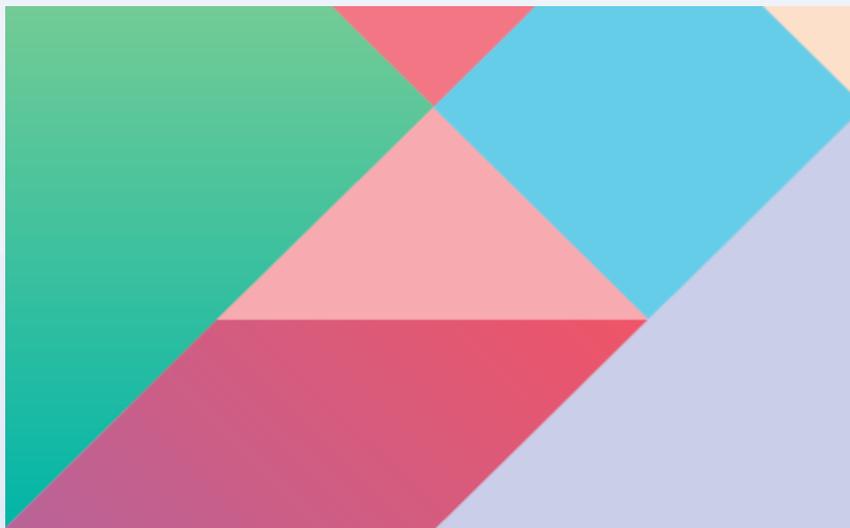
יש מי שמטפל
ללא הכשרה

לרוב, אין תיאום,
איגום משאבים
ושיתופי פעולה
בין הארגונים

קהלי היעד
לא תמיד מודעים
להכשרות או
נאלצים לבחור
ביניהן

פיתוח תפיסת הכשרות לאומית בדמונציה

בחלוקה מגרית ורבי-מקצועית

התוכנית הלאומית להתמודדות עם מחלת
האלצהיימר ודמונציות אחרות ומניעתן

הג'וינט

6. הכשרות לדמנציה

קהל רחב

סרטונים | להעלאת מודעות והקטנת סיכונים לדמנציה

אנשי מקצוע
וסמך מקצועיים

מערכים להכשרה רב מקצועית
מערכים ומצגות להכשרת מטפלות
דפי מידע למטפלות
מיני אתר לבתי חולים

אנשים עם דמנציה
ובני משפחתם

מפת דרכים

יעדי התכנית הלאומית לדמנציה בישראל

1. העלאת מודעות הציבור ומניעה
2. שיפור האבחון והטיפול – בקהילה (קופות) ובבתי החולים
3. קידום מערך שירותי הרווחה בקהילה
4. תמיכה בבני משפחה מטפלים
5. האשפוז הסיעודי
6. הכשרת כוח האדם
7. מחקר ופיתוח

7. מחקר ופיתוח – סקר ICDC 2019

✓ סקר חתר בנקודת זמן ספציפית.

✓ גזירת נתונים ממוחשבים ממאגרי המידע של קופות החולים.

✓ הצלבה עם בסיסי נתונים אחרים כמו מרשם אוכלוסין.

✓ מתוך הנתונים שכיחות דמנציה עולה עם הגיל : 6.4% בקרב בני 65+, 22% בבני 85+.

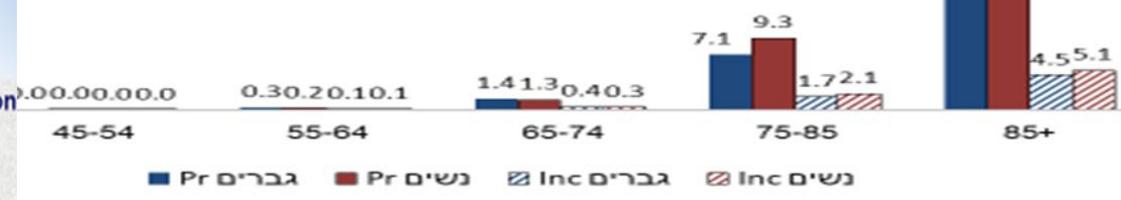
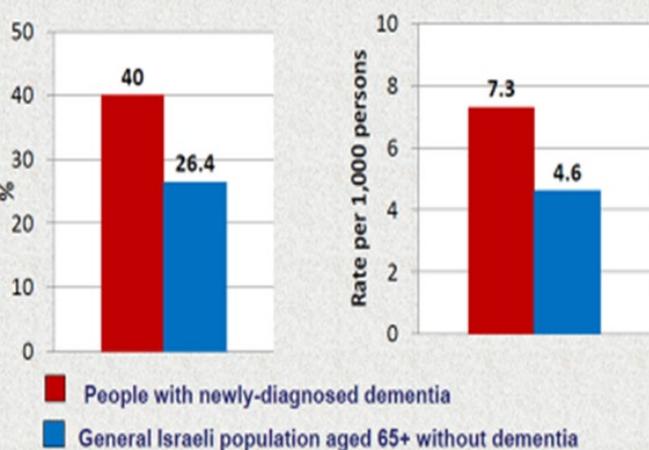
7. מחקר ופיתוח – סקר ICDC 2019

שיעור המצאות (Pr) והיארעות (Inc) לפי קבוצות גיל ומגדר

25

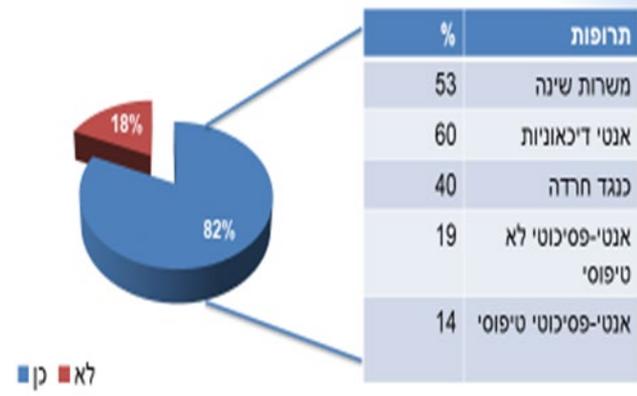
אשפוזים בקרב חולי דמנציה בני 65 ומעלה
שאובחנו בשנת 2016

A. The age-standardized percentage of hospitalizations
B. The age-standardized admission rate per 1,000 persons

2023-24
סקרים
כחלופת
רשם

אי פעם טיפול בהפרעות התנהגות

תודה על ההקשבה

תמונה מגוגל